

Etelä-Pohjanmaan murre

Tímto nářečím se mluví na jih a východ od Vaasy. Nářečí je velmi kompaktní.

Západní prvky jihopohjalského nářečí

Namísto *d* je *r*: pata : parat

Namísto *ts* je *tt* bez střídání stupňů: mettä : mettän

Na začátku slova může být skupina souhlásek *f* nevyjímaje: frouva, varis kraakuu

Pohjalské prvky

Konsonant **h** mezi dvěma vokály koncové slabiky kmene (1) a u illativu (2) se zachoval. Analogicky je vložen mezi vokály *i* v pasívu (3):

(1) portahat (portaat), venehillä (veneillä)

(2) kouluhun (kouluun)

(3) saarahan (saadaan).

Velmi běžný je šva-vokál: jalaka, lehemä, vanaha, silimä. K tomu se váže též zvláštní střídání stupňů (jen u slov se zadními samohláskami): jalaka : jalaat, pelko : peloot.

Namísto obvyklých skupin samohlásek **ea**, **eä**, **oa** a **öä** stojí **ia**, **iä**, **ua**, **yä**: hopia, pimiä, huonua maitua.

Jihopohjalské prvky

Neprobíhá geminace konsonantů.

Hláskas **s** na konci slova se mění na **h**: kirkah vesi, miäh lähtöö, kirvehvarsi.

Diftongy s koncovým vokálem **i** se v jiné slabice než v první (*aita*) narovnávají: pohojalaanen, annoon, maksaas, huonoosta.

Východní nářeční prvky

Kmen ve tvaru 3. osoby sg. e-kmenových sloves končí na **-O**: tuloo (tulee), menöö (menee).

Střední a severní pohjalské nářečí

Těmito nářečím se mluví mezi Vaasou a Kemi. Střední nářečí je rozšířené v oblasti jižně od Raahe, severní zase od něj na sever. Přestože tato nářečí patří do západní skupiny, obsahují množství východních, hlavně savoských prvků.

Střídání stupňů u souhlásky **t** je stejné jako ve východních nářečích: ve slabém stupni ji nahrazuje **j** nebo **v** nebo mizí úplně: teh'ä, saje, sovassa.

Skupinu **ts** nahrazuje **tt** (Z) nebo **ht** (V).

Skupiny **lk** a **rk** se střídají buď s **lij** a **rij** (Z), nebo s **l** a **r** (V): nälkä : näljän / nälän
härkä : härjän / härän

Na předělu slov a morfémů dochází k asimilaci souhlásek ve skupinách **tk** a **tp**: **kk** a **pp**.
Oom minä tehenny**kk**i. Em muistan**up** puhua. Ann**kk**o...?

V otázkách ve 2. os. sg. u sloves *olla* a *tulla* se následné zájmeno **sinä** zkracuje až na jakýsi sufix:
Ook**ko**na Oulusta? Tuuko **nä**ä?

Obecná geminace je naprosto běžná: kallaa, sattaa, kevväällä.

Stejně tak i šva-vokál: jalaka, kylymä talavi-ilima.

Skupiny samohlásek **eA** a **OA** nahrazuje **iA** a **UA**:
korkia, putuaa.

Peräpohjalaiset murteet

Těmito nářečímí se mluví ve finském Laponsku, tedy severně od Botnického zálivu (od Kemi). Nářečí je podobné jazyku meänkieli Finů ze švédské strany řeky Tornio a kvenštině ze severního břehu Finmarky. Také tato nářečí počítáme k západní skupině, přestože obsahují mnoho prvků ze Savo v důsledku dlouhodobých migrací.

Při střídání stupňů se chová hláska **t** jako ve východních nářečích: buď zmizí, nebo je nahrazena **v** či **j**.

Gemináta **tt**, náhrada za **ts**, se při střídání nezkracuje.

Obecná geminace má výskyt téměř všude.

Původní hláska **h** mezi koncovými vokály kmene a na začátku illativu: *talohon*. Někdy dochází k metatezi (*talhoon*) a někdy k následnému zkrácení (*talhon*).

Šva-vokál se může i nemusí objevit.

Zadnöpohjalské speciality

Gemináty **nn**, **mm**, **ll** a **rr** se zkracují po dlouhém vokálu či diftongu (je to vlastně opačný proces procesu obecné geminace) a na rozhraní druhé a třetí slabiky a slabik dalších:
pääle, meilä, suuremat

Souhláska **v** se vytrácí v případě, že má v okolí samohlásku **A**: sau, Roaniemi, hyä, kua.

Koncovka 3. os. sg. za znakem minulého času a kondicionálu je pouhé **t** (nikoli **-vAt**):
het annoit

Tato koncovka může s konsonantem následujícího slova či morfému asimilovat:
pojat osasik kertoa

Zájmena **minä** a **sinä** jsou obvykle ve tvaru **mi(e)**, **si(e)**; zájmena **me**, **te** a **he** ve tvaru **met**, **tet**, **het**.